

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

TESTUL Nr. 1

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

**TEST PENTRU EXERSARE
CICLUL LICEAL**

Profil real

februarie, 2025

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (24 de puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

„Cetatea, cât se va putea, va fi situată în centrul ținutului și pentru vatra ei se va alege un loc care să reunească toate înlesnirile cerute de un oraș [...]. După ce se va ridica chiar în centrul orașului un loc numit cetățuie, care se va împrejmui cu ziduri [...], se va împărți cetatea, împreună cu teritoriul ei, în douăsprezece sectoare, făcând mai mici pe cele cu pământ mai bun și mai mari pe cele cu teren mai rău [...] coloniștii au aceeași obârșie, vorbesc aceeași limbă, sunt cârmuiți de aceleași legi, și participă la același cult[...]”

(Platon, *Legile*)

SURSA B.

„O colonie nu era o dependență sau o anexă a statului colonizator; ea era însăși un stat complet și independent. Totuși între colonie și metropolă exista o legătură de un fel particular [...], anumite reguli ce trebuiau respectate. Prima condiție era aceea de a poseda un foc sacru; a doua era de a aduce cu sine un personaj capabil să practice riturile întemeierii. [...] Fondatorul (membru al unei familii sfinte a cetății – n.n.) întemeia noul oraș practicând aceleași rituri ce fuseseră săvârșite cu prilejul întemeierii orașului-metropolă.”

(Fustel de Coulanges, *Cetatea antică*)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Explică, cu informații din surse, termenul <i>colonizare</i> .	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
2	Identifică în sursa A două condiții necesare pentru constituirea unei colonii. <i>1:</i> <i>2:</i>	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
3	Explică, în baza sursei B și a cunoștințelor obținute anterior, <i>legătura de un fel particular</i> dintre colonie și metropolă.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
4	Compară opiniile autorilor cu privire la proveniența populației din colonii (sursele A și B). Argumentează răspunsul cu trimitere la surse.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la rolul procesului de <i>colonizare greacă</i> pentru civilizația europeană.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7

SUBIECTUL al II-lea (20 de puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„În istoria Moldovei aflate sub suzeranitatea Porții, domnia lui Vasile Lupu rămâne a fi cea mai pronunțată, atât în ceea ce privește dezvoltarea țării, cât și manifestarea ei pe arena externă. Vasile Lupu prezintă o figură specifică și excepțională în istoria politică a Moldovei secolului al XVII-lea. Odată cu domnia lui începe o nouă etapă în dezvoltarea Țării Moldovei, care, atât pe plan economic și cultural, cât și pe plan politic, atinge culmi neobișnuite pentru secolul al XVII-lea”.

(Ion Eremia, *Relațiile externe ale lui Vasile Lupu (1634-1653)*)

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică două direcții în care <i>domnia lui Vasile Lupu rămâne a fi cea mai pronunțată</i> . 	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Determină statutul politic al Țării Moldovei în timpul <i>domniei lui Vasile Lupu</i> . 	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Determină opinia autorului cu privire la domnia lui Vasile Lupu. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă. 	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Formulează o cauză care a determinat caracterul <i>pronunțat al domniei lui Vasile Lupu</i> . Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. 	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

5	Apreciază rolul lui Vasile Lupu în istorie. Argumentează răspunsul.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6

SUBIECTUL al III-lea (21 de puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

Nr.	Item	Punctaj	
1	Identifică un eveniment istoric pentru care harta dată poate servi ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7

2	Determină un proces istoric pentru care harta dată poate servi ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7
3	Formulează, în baza hărții și a cunoștințelor obținute anterior, două consecințe ale dezintegrării Imperiului Austro-Ungar în 1918.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6
		7	7

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Studiază sursele A-C.

SURSA A

„[...] hotarele Prusiei conform tratatelor de la Viena împiedică mersul normal al vieții statale; marile probleme ale epocii nu se mai decid prin cuvântări și cu pledări și decizii ale majorității – aceasta a fost marea greșeală din anii 1848 și 1849, ci prin fier și sânge!”

**(Din cuvântarea lui Bismark în fața Comisiei
bugetare a Camerei Reprezentanților, 30.09.1862)**

SURSA B

„Suntem un popor numit din vremuri imemorabile popor italian [...], încadrat între granițele naturale [...], vorbind aceeași limbă [...], având aceleași moravuri, aceleași obiceiuri [...], mândri de cel mai glorios trecut politic, științific, artistic, care a fost cunoscut în istoria europeană. Nu avem drapel, nici un nume politic, nici un rang printre națiunile europene. Nu avem o capitală comună. Suntem împărțiți în opt state. Unul dintre aceste state [...] aparține Austriei.”

(Giuseppe Mazzini, Italia, Austria și Papa)

SURSA C

„Luând în vedere că dorința cea mai mare [...], aceea care împlinită va face fericirea generațiilor viitoare, este Unirea Principatelor într-un singur stat, o unire firească, pentru că în Moldova și în Valahia suntem același popor, omogen, identic ca niciun altul, pentru că avem același început, același nume, aceeași limbă, aceeași religie, aceeași istorie, aceeași civilizațiune, aceleași

instituții, aceleași legi și obiceiuri [...]. Adunarea ad-hoc a Moldovei declară că cele mai mari și mai generale și mai naționale dorințe ale țării sunt: I. Respectarea drepturilor Principatelor și îndeosebi a autonomiei lor [...]. II. Unirea Principatelor într-un singur stat sub numele de România”.

(Din Rezoluția Adunării ad-hoc a Moldovei, 1857)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:
Unificarea națională din sec.XIX – metode diferite, idealuri comune.

În textul tău:		Punctaj
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;		L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
formulează relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
plasează în timp și spațiu evenimente/ procese/ fenomene	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
menționează o personalitate istorică care a contribuit evenimentele/ procesele descrise.	L 0 1 2	L 0 1 2
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

